

Sträck vid Sällingesjön 1999

Mattias Rudenvall

Sällingesjön är belägen norr om Sörby-
sjön och sydväst om Österhammarsjön,
och ligger således i en lämplig sträck-
linje, vilket också har visat sig. Lokalen
upptäcktes inte som en bra sträckfågel-
lokal förrän forra sommaren och nägor-
lunda regelbunden sträckräkning har
därför bara pågått under två år. De fåg-
lar som passerar Sällingesjön verkar gå
från Finnäkerssjön via Österhammars-
sjön och sedan åt sydväst mot Sällinge-
/Sörby. I juli i år bevakades både
Österhammarsjön och Sällingesjön
samtidigt vid ett tillfälle, och flera
sträckande flockar (bl.a. 7 stjärtänder
och 2 havstrutar) passerade båda sjöarna
med ca 1 minut mellanrum. Alla sum-
mor som nämns i texten nedan är de to-
tala summorna för varje art under hela
höstna (utom dagssifforna) och alla
sträckande fåglar utom tättingarna är
medräknade.

Vårsträcket

Nordsträcket om våren verkar inte vara
lika koncentrerat som sydsträcket är på
höstna, men vissa arter passerar ändå i
höga antal. Här följer några exempel på
det totala antalet sträckande fåglar från i
våras: 177 *sångsvanor*, 16 *grågäss*, 247
tranor, 205 *skratimåsar* och 23 *gråtrur-
lar*. Andra höga sträckantal från tidigare
år är 234 *tranor* mot N 1998 (varav 211
ex mot N 15.41) samt 165 *sädgäss* vå-
ren 1997.

Höststräcket

Under perioden 12.6 - 12.9 samt 15.10 -
22.11 bevakades lokalen så gott som
varje helgmorgon, men ibland även un-
der eftermiddagarna och kvällarna. To-
talt räknades det 7300 sydsträckande
fåglar (utom tättingarna alltså), där mäs-
fåglar dominerade med 6034 ex, följt av

andfåglar med 674 ex och vadare med
516 ex. Det kan nämnas att förra årets
resultat nådde 1325 sträckande fåglar,
varav mäsfaegel 977 ex, vadare 280 ex
och endast 15 andfåglar. Även då domi-
nerade *skratimås* med 575 ex följt av
fiskmås på 364 ex, och bland vadarna
kan nämnas 84 *myspovar*, 70 *tofsvipor*
och 54 *kuspipare*.

Även 1999 dominerades *måsfåglar-
na* klart av *skratimås* med 4019 ex, följt
av 1704 *fiskmåsar*, 204 *gråtrutar*, 7
havstrutar samt 94 *fisktårnor*. Även 1
silvertårna och 5 *fisk-silvertårnor* note-
rades. De högsta dagssifforna var
skratimås 1051 (18/7), *fiskmås* 550
(5/8), *gråtrut* 24 (3/8), *havstrut* 3 (24/7)
och *fisktårna* 53 (5/8). Även enstaka
nordsträckande måsfåglar noterades un-
der perioden, bl.a. en *skrämtårna* den
27/6, en *silltrut* 24/7 samt en *havstrut*
14/8.

Bland *vadarna* nådde *tofsviporna*
högst antal med 178 ex, följt av 98 *stor-
spovar* och 62 *myspovar*. Övriga vada-
re var bland annat 35 *kuspipare*, 26
ljungpipare, 23 *enkelbeckasiner*, 7 *röd-
benor* samt 58 *obestämda vadare*. Även
Grönbensa, *glutt-* och *svarisnäppa*
sträckte i mindre antal.

De 674 *andfåglarna* var fördelade på
307 *sädgäss*, 94 *blåsänder*, 89 *sångsva-
nar*, 54 *storskrakar*, 25 *stjärtänder*, 14
viggas, 13 *grågäss* samt 78 *obestämda
änder*. Även några *rovfåglar* och udda
arter räknades in, bl.a. 2 *storskarvar*, 25
häger, 2 *bivräkar*, 4 *fiskgusar*, 34 *tra-
nor* samt någon *blå kärrhök*, *torvfalk*,
ornvråk och *brun kärrhök*. Nämnvärt är
även tre *storskarvar* mot norr den 3/8
och en ung *havsvörn* mot norr den 14/11.

Betraktelser

Genom åren har mycket vatten runnit
under broarna eller på skåderspråk; intet
fågelsträck är nog vidsträckt.

För åtskilliga år sedan fick jag idé'n av
en skådare som har Askövikens som fa-
voritplats att spela in fågelsång. Med
åren hade han förfinat sin utrustning.
Sålunda var bandspelaren av yppersta
märke och antennen finurligt monterad
på en avancerad lättmetallram. Det var
med en viss tvekan han avslöjade att ut-
rustningen kostat ett femsiffrigt belopp.
Med tvekan, eftersom han måhända
fruktade att jag skulle misstala mig och
komma hans hustru till kännedom.

Eftersom jag bibehållit min ungdoms
intresse för livets väsentligheter- jag
syftar då bl.a. på Teknikmagasinets ut-
bud av spionkameror, mikroskop och
annat som man omöjligt kan undvara-
visste jag att där också fanns en parabol-
antenn för ljudupptagning. Nu skulle
också jag ta steget upp till fågelskä-
darelliten, så därför skickade jag efter det
åtråvärda objektet. När sedan försändel-
sen väl anlänt fick jag klart för mig att
det gällde en byggsats där bl.a. ett krets-
kort skulle bestyckas med elektronik-
komponenter.

Då jag besatt en viss färdighet sedan ti-
digare (långt tidigare) ansåg jag mig ka-
pabel att löda fast de motstånd och tran-
sistorer som ingick i byggsatsen. Löd-
kolven togs fram ur gömmorna och
dammdes av och en och en halv timma
senare var alla komponenter på plats.
Parabolantennen som var av plast
kopplades till kortet, liksom en hör-
snäcka.

-Intet ljud hördes.
Ny test, nu med en föregångare till
Walkman gjordes.
-Intet ljud hördes.

Nu var goda råd dyra. En ny sats be-
ställdes hos Teknikmagasinet. Jag frå-
gade efter mängdrabatt men blev kall-
sinnigt tillbakavisad.

En arbetskamrat som reparerade kame-
ror, blev min förtrodda. Med en snabb
blick på det mönsterkort jag lött på, fäst-
ställde han att jag tagit död på transis-
torn genom alltför frikostig tillförsel av
värme från lödkolven. På några minuter
var det nya kortet bestyckat och jag in-
väntade det instundande veckoslutet.

Åter anslöts parabol och bandspelare till
kortet och ut det bar, jag spelade in
skata en högljudd nötväcka, och en mer
lägmäld talgoxe.

Väl hemma på kammaren tryckte jag på
play. Några odefinierbara ljud hördes
-i alla fall var det inga som hörde hem-
ma i djurvärlden. Något brast inom mig
och byggsatsen åkte ner i en kartong och
där ligger den än i avvaktan på att något
barnbarn i framtiden skall återupptäcka
Teknikmagasinets frestelser såsom spi-
onkameror, mikroskop och..... Para-
bolantenner.

BUBO BUBO

